

ŽIVOTNI RAD JOSIPA LADIKE

Josip BALOBAN — Alojzije HOBLAJ

1. CURRICULUM VITAE

Josip Ladika rođen je 21. lipnja 1923. u Kamanju. Osnovnu je školu polazio i završio u Kamanju (1930—1934). Po završetku osnovne škole upisuje se 1934. u Dječačko sjemenište u Zagrebu u kojem je maturirao 1942. Iste godine upisuje teologiju na Bogoslovnom fakultetu u Zagrebu. Zbog ratnih neprilika teologiju završava 1948. kad je 5. prosinca 1948. zaređen za svećenika. Iduće je godine raspoređen za kapelana u Bjelovar, gdje djeluje do 1951. Nakon smrti župnika Stankića u Ivanjskoj kod Bjelovara bio je kratko vrijeme upravitelj župe, a poslije toga je imenovan kapelanom Sv. Marije u Zagrebu. Iscrpljen bolešću i radom, morao je poći na odmor i liječenje od jeseni 1951. do proljeća 1952. kad je imenovan kapelanom u Bjelovaru u kojem djeluje do 1954.

U ožujku 1954. imenovan je aktuarom Nadbiskupskog duhovnog stola. Na toj dužnosti ostaje do proljeće 1964. Kroz to vrijeme, uz druge dužnosti u nadbiskupiji, polaže na Bogoslovnom fakultetu u Zagrebu licencijat (1955) i doktorat (1960). Naslov je dizertacije *C 504 — Misal Jura de Topusko*. Već u proljeće 1955. započinje pionirski rad na području katehizacije studenata u Zagrebu. Prve dvije godine katehizira u crkvi sv. Katarine u Zagrebu (»akademска« crkva), a kasnije prelazi u župu sv. Blaža u Zagrebu, gdje ostaje kao kateheta studenata sve do 1970. Osim toga, djelovao je kao kateheta studenata četiri godine u župi sv. Jeronima u Zagrebu.

Godine 1964. imenovan je prebendarom prvostolne crkve zagrebačke, te upraviteljem Glasa Koncila, a uskoro zatim i odgovornim urednikom. Danas je direktor Glasa Koncila. Godine 1974. postaje predavačem na Katehetskom institutu Katoličkog bogoslovnog fakulteta u Zagrebu u kolegijima pastoralna teologija i liturgika, koje predaje i danas. Od 1976. postaje vršiocem dužnosti predstojnika istog Instituta, a 1979. postaje predstojnikom. Godine 1976. izabran je za docenta na Bogoslovnom fakultetu i vršiocem dužnosti pročelnika katedre Pastoralne teologije, a 1980. postaje pročelnikom iste katedre.

Od 1970. delegat je nadbiskupa za vjeronauk u zagrebačkoj nadbiskupiji. Godine 1973. imenovan je za predsjednika Katehetskog vijeća nadbiskupije

zagrebačke. Od 1977. vrši dužnost pročelnika Katehetskog centra zagrebačke nadbiskupije. Od 1974. delegat je Biskupske konferencije Jugoslavije kod UNDA — međunarodno udruženje za radio i televiziju. Godine 1988. prihvatio je imenovanje kanonikom zagrebačke stolne crkve.

2. INICIJATIVNO-ORGANIZACIJSKO PASTORALNO KATEHETSKO DJELOVANJE

2. 1. KATEHETA MLADIH

U novonastalim prilikama poslije rata Ladika je kao mladi svećenik osobito zauzetošću i pronicljivošću veliki dio svojeg životnog rada posvetio katehizaciji mladih srednjoškolaca, sveučilištaraca i mladih intelektualaca na području grada Zagreba. Među malobrojnim samoinicijativnim katehetama on već sredinom pedesetih godina utire put suvremenoj katehezi mlađeži. U to vrijeme sve se više osjećala potreba za koordiniranjem katehizacije mladih, koji su se kao kršćani teško snazili u sredini koja je sve manje bivala kršćanskog. Imajući pred očima Ladikine ideje i ostvarenja zagrebački su katehete spontano izabrali Ladiku za svoga koordinatora.

2. 2. DELEGAT ZA KATEHIZACIJU U ZAGREBAČKOJ NADBISKUPIJI

U godinama poslije II. vatikanskog sabora trebalo je poduzimati inicijative i stvarati nove oblike organizacije na pastoralno-katehetskom području i to za sve dobi, situacije i kategorije. U tom smislu važno je istaknuti neke važnije inicijative i pot hvate. Početkom 1970. generalni vikar Franjo Kuharić imenovao je Ladiku delegatom za katehizaciju u zagrebačkoj nadbiskupiji sa zadatkom da organizira i koordinira katehizaciju u zagrebačkoj nadbiskupiji. U tom svojstvu Ladika je organizirao radni sastanak sa srednjoškolskim katehetama 4. rujna 1970. u prostorijama Glasa Koncila. Tom prilikom opisao je situaciju katehizacije za srednjoškolce u Zagrebu. Istaknuo je da je ona »problematična i neuspješna«. Zato je s ostalim katehetama postavio neke zadatke: poraditi na formaciji kateheta kao i na ospozobljavanju stručnjaka za adolescentnu dob; izraditi barem privremeni plan i program; okupiti grupu specijaliziranih katehetova koja bi radila za cijelu nadbiskupiju. Osim toga, Ladika je predložio neka rješenja za prostor okupljanja kateheta mladih. Tom je prilikom na njegovu inicijativu i prijedlog crkva sv. Katarine na Gornjem gradu postala mjesto okupljanja mladih subotom navečer.

Na pismenu molbu Ladike zagrebački nadbiskup imenovao je od 1977. do danas više koordinatora kateheta za pojedine dobi. Tako je za osnovnu školu imenovan D. Labaš, za srednjoškolce: S. Weissgerber, A. Kišicek, S. Šoštarić i A. Hoblaj; za studente i mlađe radnike: T. Vojnović i J. Baloban.

2. 3. PREDSTOJNIK KATEHETSKOG CENTRA

15. veljače 1973. Ladika je pismeno predložio zagrebačkom nadbiskupu F. Kuhamu osnivanje Katehetskog vijeća nadbiskupije zagrebačke (KVNZ) i Biskupijskog ureda za katehizaciju, kako to određuje »Opći katehetski direktorij« (br. 126). Po mišljenju predлагаča Katehetski ured formirao bi se u uskoj suradnji s KVNZ. Nekoliko mjeseci kasnije, 24. rujna 1973. Ladika predlaže ordinariju kandidate za članove KVNZ čija bi funkcija bila promicati katehizaciju u nadbiskupiji. Dekretom od 29. prosinca 1973. zagrebački nadbiskup imenovao je Ladiku predsjednikom KVNZ. Po želji nadbiskupa, a pod Ladikinim vodstvom izrađen je Statut KVNZ koji je Vijeće prihvatio na svom prvom zasjedanju 19. lipnja 1974. Statut predviđa *Stalni katehetski ured (SKU)* ordinarija koji bi radio stalno i izvršno. Osim toga, Vijeće je na spomenutom zasjedanju prihvatiло prijedlog da predsjednik KVNZ bude i predstojnik SKU. Na Ladikin prijedlog Vijeće je zaključilo da se formira komisija koja će izraditi Pravilnik SKU, što je i ostvareno do 10. rujna 1974.

U više navrata tijekom 1977. Ladika podsjeća ordinarija da riješi problem smještaja SKU kako bi taj u suradnji s KVNZ mogao započeti radom. Zahvaljujući inicijativnom, organizacijskom zalaganju i materijalnom pomaganju samog Ladike SKU počinje raditi u jesen 1977. pod imenom »*Katehetski centar Nadbiskupije zagrebačke*«.

U tome Katehetskom centru od tada do danas koordinira se katehizacija na tri razine, budući da se pripremaju i događaju kateheze i radni susreti katehistica i kateheti *osmoljetke*, zatim se iznose nacrte kateheza za *srednjoškolce* i nacrte kateheza za *studente i radničku mladež*. Dosada je učinjeno sljedeće:

A. KATEHEZE I RADNI SUSRETI KATEHISTICA I KATEHETA OSMOLJETKE

Od 1977/78. do danas održavaju se u Katehetskom centru tijekom svake vjerouačne godine redoviti mjesечni susreti. U prosjeku, svake godine organizira se oko osam susreta. Ti susreti su prije svega iskustveno-komunicirajućeg i permanentnog karaktera. Tematika svakog pojedinog susreta odnosi se bilo na pojedina metodološka pitanja u katehizaciji osmoškolaca bilo na određenu katehetsku jedinicu s posebnim sadržajem bilo na pojedina liturgijska blagdanska događanja tijekom godine. Osim toga, u susretima se obrađuje problematika hodočašća i druga pastoralno-liturgijska slavlja unutar župa, grada i nadbiskupije. K tome, pripremaju se i razrađuju određene pastoralno-katehetske inicijative koje nadilaze klasično poimanu katehizaciju. Isto tako svake se godine na kraju sumiraju pozitivna i negativna iskustva u katehetskom radu protekle godine.

B. KATEHEZE ZA SREDNJOŠKOLCE

<i>šk. god.</i>	<i>okvirna tema:</i>	<i>broj obrađenih kateheza</i>
1977/78	Isus Krist	20
1978/79	Kristova Crkva	15
1979/80	Liturgija u životu Crkve	13
1980/81	Upoznajmo Bibliju	16
1981/82	Moralna problematika mladih	16
1982/83	Sakramenti: Krst, pomirenje i euharistija	24
1983/84	Crkva i euharistija	18
1984/85	Krist i Crkva	17
1985/86	Godina mladih	20
1986/87	Osnovna pitanja vjere i rasta u vjeri	15
1987/88	Srednjoškolci i osnovne istine kršćanskog vjeronauka	12

C. KATEHEZE ZA STUDENTE I RADNIČKU MLADEŽ

<i>šk. god.</i>	<i>okvirna tema:</i>	<i>broj obrađenih kateheza</i>
1977/78	Život kršćanske zajednice	15
1978/79	Crkva prema »Lumen gentium«	14
1979/80	Euharistija i pokora	20
1980/81	Krst i ženidba	21
1981/82	Otajstvo Crkve	23
1982/83	Misao i djelo Isusa Krista	16
1983/84	Povijest Crkve	18
1984/85	Susret s Biblijom	10
1985/86		
1986/87	Bog Otac i Isus Krist	24
1987/88	Kristova Crkva	24

Otkako postoji Katehetski centar Ladika je nekoliko puta pokušao pokrenuti dvije inicijative: koordinaciju katehizacije za odrasle i empirijsko istraživanje u svrhu organizacije katehizacije na području grada Zagreba, ali i cijele nadbiskupije. Po njegovu mišljenju oba zadatka su neodgovidiva, ako se želi pripremiti rad za predstojeću zagrebačku sinodu.

2. 4. PREDSTAVNIK KATEHETA HRVATSKOG JEZIČNOG PODRUČJA

Na inicijativu zagrebačkih studentskih kateheti, a pod vodstvom Ladike održano je od 20. do 24. srpnja 1970. »Savjetovanje kateheti u Vepricu«. Na savjetovanje su bili pozvani svi studentski katehete hrvatskog jezičnog područja, zatim nekoliko srednjoškolskih kateheti, te predstavnici studenata teologije

i ostalih studenata i mlađih intelektualaca. Cilj tog skupa bio je upoznavanje problematike studentske katehizacije kao i dogovor o zadacima, koji bi pridonijeli poboljšanju stanja u katehizaciji. Na tom savjetovanju donijeto je nekoliko odluka. Izdvajamo samo neke od njih: — da se u Zagrebu ustanovi Katehetski centar koji bi koordinirao sa svim Katehetskim centrima hrvatskog jezičnog područja; — da u Centru rade svećenici studenti iz svih biskupija koji bi se sa stečenim iskustvom vraćali u Katehetske centre svojih biskupija, gdje bi nastavili rad na tom području; — sudionici su tog skupa predložili da se pokrene rad »Katehetske ljetne škole«; — Ladika je jednoglasno izabran za predstavnika kateheta hrvatskog jezičnog područja. Prisutni su mu katehete dali mogućnost da si za taj rad izabere suradnike s kojima će poticati rad na ostvarivanju postavljenih zadataka.

2. 5. ČLAN KATEHETSKOG VIJEĆA BK JUGOSLAVIJE

Ladika postaje članom Katehetskog vijeća BK Jugoslavije već kod osnivanja istog Vijeća 1970. Ladikina sposobnost za inicijative i organizaciju dolazi posebno do izražaja u prvim godinama rada Katehetske ljetne škole. Pod njegovim predsjedanjem radila je i Komisija za izradbu dokumenta biskupa o katehizaciji (»Radosno naviještanje Evangelja i odgoj u vjeri«, Zagreb 1983).

Svojim je radom Ladika bio prisutan u svim nacionalnim prigodnim i redovitim slavlјima: slavljenje »Svete godine« (1975); proslava u Solinu (1976); »Uskrs-fest«, koji se održava svake Bijele nedjelje u Zagrebu još od 1978; Međubiskupijski susret mlađih u »Benediktovoj godini« (1980); Nacionalni euharistijski kongres na Mariji Bistrici (1984); Međubiskupijski susret mlađih u Zagrebu u »Godini mlađih« (1985).

Jednom riječu sva gore nabrojena crkvena slavlja dobrim dijelom svoje uspjehe duguju teorijskim i praktičnim Ladikinim sposobnostima, koji se uvijek zauzima za ostvarivanje crkvenosti ne samo na razini grada Zagreba, nego i za crkvenost na razini zagrebačke nadbiskupije i na međubiskupijskoj razini.

3. NASTAVNIČKA DJELATNOST

Pored svih svojih obveza Ladika se u posljednja dva desetljeća angažirao i profilirao kao nastavnik i pedagog unutar najvišeg crkvenog učilišta hrvatskog jezičnog područja. Upravo je na tom području još jednom došla do izražaja njegova natprosječna sposobnost prepoznavanja »znakova vremena« unutar Crkve i svijeta ove suvremenosti. I ovdje je dinamičnost njegove osobe kako svećenika tako i nastavnika došla do velikog izražaja. Ta dinamičnost nošena je neprestano velikom osobnom i eklezijalnom otvorenosću prema novome što se nameće kao imperativ sadašnjeg crkveno-povijesnog trenutka.

3. 1. DJELATNOST NA KATEHETSKOM INSTITUTU KBF-a U ZAGREBU

Ladikina djelatnost na Katehetskom institutu KBF-a u Zagrebu obuhvaća dva područja rada. Prvo područje rada usmjereno je na predavačku djelatnost,

tj. Ladika kao profesor liturgike, pedagogije i pastirskog bogoslovlja. Drugo područje rada Ladika ostvaruje u vođenju Katehetskog instituta, posebno u ulozi predstojnika Instituta. Tijekom Ladikina predstojništva dogada se kvalitetan pomak unutar samog Instituta. Taj pomak najviše se pokazuje u reorganiziranju studija na Katehetskom institutu. Preuzimanjem uloge vršioca dužnosti predstojnika Ladika preuzima predstojništvo na Katehetskom institutu, koji djeluje kao dvogodišnji studij za pripremanje katehistica, prvenstveno redovnika, za rad u pastoralno-katehetskoj aktivnosti u Crkvi hrvatskog govornog područja. Tijekom Ladikina vođenja Instituta, Katehetski institut prerasta s dvo-godišnjeg na četverogodišnji studij. Prije i poslije preuzimanja dužnosti predstojnik Instituta Ladika djeluje kao profesor.

5. 10. 1974. Ladika dolazi na Katehetski institut kao profesor. Iste godine preuzima predmet liturgiku. Dvije godine kasnije, naime, u šk. god. 1976/77. predaje pored liturgike još pedagogiju i pastirsko bogoslovje.

2. 10. 1976. Ladika je imenovan vršiocem dužnosti predstojnika na Katehetskom institutu. A 10. 6. 1979. Fakultetsko vijeće KBF-a u Zagrebu imenuje Ladiku predstojnikom spomenutog Instituta. Na toj dužnosti Ladika ostaje do 3. 4. 1984. kada se sam zahvaljuje na dužnosti predstojnika Katehet-skog instituta.

20. 7. 1978. Fakultetsko vijeće KBF-a u Zagrebu odobrava početak četverogodišnjeg studija (I. stupanj) na Katehetskom institutu s početkom u šk. god. 1978/79. Tako za Ladikina predstojništva, pored reforme studija na Katehet-skom institutu, pristupa se i izradi novog Statuta Katehetskog instituta, koji se uskladjuje s reorganiziranim odnosno proširenim studijem na istoimenom Instititu. Taj prošireni studij obuhvaća, ustvari, višeslojevito studiranje na Katehetskom institutu. Pored *redovitog četverogodišnjeg studija* Institut uvodi *Iz-vanredni studij* za izvanredne studente i za suradnike u religioznom odgoju i katehezi (vidi Statut Katehetskog instituta KBF-a u Zagrebu čl. 38 i 39). Institut je već započeo radom toga odsjeka. Osim toga, Institut uvodi i *postdiplomski studij* koji omogućuje postizanje akademskog stupnja magistra iz religiozne pedagogije i katehetike. Naposljetu, Institut uvodi odsjek *permanentne for-macije*, koja obuhvaća različite tečajeve, seminare, konferencije i druge oblike religiozno-pedagoške i pastoralno-katehetske stalne izgradnje za djelatnost u pastoralno-katehetskoj djelatnosti. Reorganizirani Katehetski institut uvodi još dva odsjeka: odsjek za *znanstveno-istraživačku djelatnost* i odsjek za *izda-vačku djelatnost*.

3. 2. RAD NA KATOLIČKOM BOGOSLOVNOM FAKULTETU U ZAGREBU

Godine 1976. Ladika je izabran za sveučilišnog docenta na KBF-u u Zagrebu. Iste je godine imenovan vršiocem dužnosti pročelnika katedre za pastoralnu teologiju. Godine 1979. imenovan je pročelnikom te iste katedre.

Za Ladikina pročelninstva uvedeni su pri katedri pastoralne teologije sljedeći novi predmeti: pastoralna sociologija (1979); pastoral selilaštva i turizma (1981) i Duh, temelj i obveze kateheze u novijim crkvenim dokumentima.

Pored toga što sudjeluje u raznim komisijama unutar KBF-a, Ladika aktivno sudjeluje na uređenju pastoralne godine na KBF-u, koja se reorganizirala 1977. godine. Isto tako sudjeluje u komisiji za ponovno reorganiziranje pastoralne godine na istoimenom fakultetu od 1986. do 1988. Prijedlog te komisije nije usvojen od strane Fakultetskog vijeća KBF-a, a planiranje Pastoralne godine ostavljeno je za budućnost, za »pogodniji trenutak«.

Na KBF-u kao pročelnik katedre pastoralne teologije i profesor teologije Ladika djeluje i danas.

4. DJELATNOST U »GLASU KONCILA«

Godine 1964. Ladika postaje upraviteljem »Glasa Koncila«. Međutim, već od prvih brojeva »Glasa Koncila« (1962) nazočan je u prvoj uredničkoj ekipi kao savjetnik i suradnik, osobito na području liturgije i katehizacije. Upravo pod tim vidom Ladika bitno utječe na stvaranje sadržaja »Glasa Koncila«, »Malog koncila« i izdavačke djelatnosti kuće.

Tijekom II. vatikanskog sabora, kao i poslije i za vrijeme provođenja liturgijske obnove Crkve u Hrvata, Ladika nadahnjuje i pokreće izdavanje malih pučkih priručnika za praćenje i sudjelovanje u svetoj misi — »Sveta misa«. Osim toga, aktivno sudjeluje u stvaranju i promicanju »Ekumenskog četvrtka« i »Koncilske tribine«. Te su dvije teološke inicijative pokrenute u »Glasu Koncila«. »Ekumenski četvrtak« molitvenog je karaktera, a »Koncilska tribina« obuhvaća predavanje po župama, ponajviše o radu II. vatikanskog sabora.

Osobito je važan Ladikin doprinos i utjecaj na stvaranju i promicanju vjeronaučnog štiva, zatim pomagala i priručnika za vjeronauk. U ožujku 1966. izlazi prvi samostalni broj »Malog koncila« kao dječji vjerski mjesecnik sa svrhom da bude pomagalo u vjeronaučnoj nastavi. U tu svrhu »Mali koncil« objavljuje sistematske kateheze kao metodske jedinice. Pored toga, objavljuje katehetske priče i priloge iz misija, priloge djece i vjeroučitelja, biblijske stripove, vjeronaučnu enigmatiku... Razvijanjem sadržaja »Malog koncila« uvedena je stalna liturgijska rubrika, potom karitativna rubrika »Mali mozaik dobrote«.

U vrijeme priprave za Nacionalni euharistijski kongres 1984. Ladika je sa suradnicima, a u suradnji uredništva »Malog koncila« i katedri KBF-a za liturgiju i pastoralnu teologiju organizirao simpozij o misama s djecom i roditeljima. Temelj rasprave na simpoziju bili su dokument Svete kongregacije za bogoslovje »Direktorij o misama s djecom«, »Euharistijske molitve za mise s djecom« i pokazna misa s djecom stvarana po nadahnućima priloga »Malog koncila«.

Ladika podupire rast pripremanih kateheza u »Malom konciliu« koje preraštaju u vjeronaučna natjecanja — poznata pod imenom »Vjeronaučne olimpijade 'Maloga koncila'«. To posebno dolazi do izražaja 1972./1973. kad je najavljena prva naša vjeronaučna olimpijada. Tih godina uredništvo »Malog koncila« i »Glasa Koncila« nastoje širem krugu djece i mladih pomoći uspješno slušati i čitati biblijske tekstove kako bi preko tih tekstova stekli cijelovit uvid

u povijest spasenja. Te su kateheze tiskane u posebnoj knjizi Živka Kustića i ekipe »Malog koncila« pod naslovom »Mali ključ Biblije«. Ta knjiga je do danas tiskana u više tisuća primjeraka, a 1986. je doživjela šesto izdanje. To je ujedno i prva knjiga u nizu pomagala »Malog koncila« u kojem je tiskan i »Mač Duha« — katekizam za krizmanike. U petom proširenom izdanju 1987. tiskana su pitanja i odgovori za razgovor i ponavljanje gradiva. Zatim su tiskani:

- »Svadbeno ruho«, knjiga za pravopričesnike (više izdanja)
- »Mali ključ povijesti Crkve u Hrvata« (više izdanja)
- »Misni ključ vjeronauke« (više izdanja)
- »Bog za odrasle« — suvremena informacija o kršćanstvu (1985.)
- »Velike religije svijeta« (II. izdanje 1987.)
- »Priroda govori o Bogu« (IV. izdanje 1986.)
- »Hoćeš li se krstiti?« (više izdanja)

Sve te knjige tiskane su u maloj knjižnici »Glasa Koncila« pod imenom »Kovčeg«. U tome nizu tiskano je do 1987. 30 naslova.

Posebni pothvat Ladike jest izdavanje vjeronaučne dokumentarne slikovnice — albuma »Živio je među nama...« Riječ je o knjizi, koja je prevedena s francuskog. Na području vjeronaučne literature i pomagala za mlađe i odrasle posebno treba spomenuti niz malih brošurica, primjerice »Je li istina?« i »Neobičan dnevnik« P. Wesselina o vjerskim problemima mlađih (1968). Dvije knjižice u tom nizu: »Tko će mi odgovoriti?« i »Tko će mi reći istinu?« doživjele su do 1986. peto izdanje u tisuće primjeraka.

Zasebnu cjelinu čini duhovni niz izdanja što ga promiče Ladika. To su knjige: Autobiografski zapisi svete Terezije od Djeteta Isusa »POVIJEST JEDNE DUŠE«, koja je 1984. doživjela peto izdanje. Zatim, knjiga »PRAZNE RUKE« — poruke Terezije iz Lisiwuxa, koja je doživjela dva izdanja.

Ladika (Josip Kamanjsky) preveo je i objavio roman o sv. Josipu: Jan Dobraczinsky »DJEVIČIN ZARUČNIK« (1984).

Kao plod promicanja karitativne djelatnosti u »Glasu Koncila« i u »Malom koncilu« Ladika je neprestano povezan sa stvaranjem središnjeg Karitasa u Zagrebu u čijoj je upravi sve do danas. Sudjelovao je u realizaciji otvaranja prve kuće sestara Majke Terezije u Zagrebu 1979. Ladika se zauzima za izgradnju prihvatilišta za bolesnike u svetištu Majke Božje Bistričke — »Ti znađeš najbolje«. S tog područja tiskane su tri knjige: »Snaga Kruha« (1978); »To je dar« (1978) i »Ti znađeš najbolje« (dva izdanja 1985.).

Ladika promiče tiskanje korizmeno-uskrsnih poslanica zagrebačkog nadbiskupa kard. Franje Kuharića i to kao posebna izdanja. Posebno je poznata kardinalova poslanica »Kako je lijep čist naraštaj« (1985). Glas Koncila tiskao je kardinalove propovijedi »Hodajmo u Istini« (II. dio).